

Π.Ο.Σ.Γ.Κ.Α.μεΑ.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

ΜΕΛΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ - Ε.Σ.Α.μεΑ.

E06.08/3^η/27-01-12

Αρ. Πρωτ.: 21
Αθήνα, 16/01/2024

ΠΡΟΣ: Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού, κ. Κυριάκο Πιερρακάκη
Υφυπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού, κα Ζωή Μακρή

Κοιν: (σχετ.: πίνακας αποδεκτών)

Θέμα: «Η ΠΟΣΓΚΑμεΑ ζητά να σταματήσει η πολιτική της εξάντλησης στα ζητήματα που επί σειρά ετών ταλανίζουν τους/τις νεοδιορισθέντες/είσες και υποψήφιους/ες εκπαιδευτικούς που είναι γονείς, αδέρφια και κηδεμόνες ατόμων με βαριές και πολλαπλές αναπηρίες»

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Αξιότιμη κυρία Υφυπουργέ,

Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων Γονέων και Κηδεμόνων Ατόμων με Αναπηρία (ΠΟΣΓΚΑμεΑ), ιδρυτικό και ενεργό μέλος της ΕΣΑμεΑ, αποτελεί το δευτεροβάθμιο όργανο του αναπηρικού κινήματος, που εκπροσωπεί τα άτομα με νοητική αναπηρία, αυτισμό, σύνδρομο Down, εγκεφαλική παράλυση, βαριές και πολλαπλές αναπηρίες και τα ανήλικα άτομα με κάθε μορφής αναπηρία και τις οικογένειές τους, μέσω των Σωματείων Γονέων και Κηδεμόνων τους στο σύνολο της επικράτειας, και έχει ως κύρια αποστολή της τη διεκδίκηση και προστασία των δικαιωμάτων τους.

Τα ανυπέρβλητα εμπόδια και τα δραματικά αδιέξοδα στα οποία περιέρχονται οι εκπαιδευτικοί που είναι γονείς, αδέρφια, κηδεμόνες ατόμων με βαριές και πολλαπλές αναπηρίες και, όχι σπάνια, τους απαγορεύουν ουσιαστικά να ασκήσουν τον ρόλο τους στη διττή κατεύθυνση της εκπαιδευτικής τους υπηρεσίας, συγχρόνως με την υποστήριξη των μελών αυξημένης ευαλωτότητας στους κόλπους των οικογενειών τους, δυστυχώς δεν φαίνεται να έχουν βρεθεί μέχρι τούδε στο επίκεντρο του ειλικρινούς ενδιαφέροντος καμίας πολιτικής ηγεσίας του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α.

Απεναντίας, μάλλον επί σειρά ετών εκφεύγουν – αθέλητα (;) πιστεύουμε - της αναγκαίας προσοχής και εκτίμησης, παρά τις επανειλημμένες επισημάνσεις τους από πλήθος πλευρών (εκπαιδευτικοί γονείς, αδέρφια, κηδεμόνες ατόμων με αναπηρία, φορείς του οργανωμένου εθνικού αναπηρικού κινήματος α', β', γ' βαθμού, σύλλογοι εκπαιδευτικών και όργανα εκπροσώπησής τους κ.α.), παρά την ανησυχία που αρμοδίως μεταφέρεται για τους κινδύνους ή/και τις ολέθριες συνέπειες για τα τέκνα με αναπηρία των εκπαιδευτικών αυτών, τα οποία χρήζουν ειδικής φροντίδας ή/και αυξημένης υποστήριξης, και παρά τις αδιάκοπες εκκλήσεις για την επεξεργασία λύσεων για την αποσόβησή τους.

Δυστυχώς, η Ομοσπονδία μας εξακολουθεί να γίνεται αδιάλειπτα αποδέκτης διαμαρτυριών για την 'ασυγκίνητη' στάση που εμμονικά επιδεικνύει το Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. απέναντι στον ανεπαρκή βαθμό προστασίας για τον συγκεκριμένο πληθυσμό, που προκαλείται από την εφαρμογή του συστήματος διορισμού μόνιμων και πρόσληψης αναπληρωτών εκπαιδευτικών, όπως θεσπίστηκε με τον ν.4589/2019. Στάση που, όπως αντιλαμβάνεστε, γιγαντώνει την ανησυχία μας, και κάθε άλλο παρά εμπιστοσύνη εμπνέει για τις αγαθές και διακηρυγμένες προθέσεις της πολιτείας στην κατεύθυνση της προστασίας των παιδιών μας, με βαριές και πολλαπλές αναπηρίες.

Ειδικότερα, οι νεοδιόριστοι εκπαιδευτικοί, απολύτως δικαιολογημένα, διαμαρτύρονται πρωτίστως για το γεγονός ότι το Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. παρορά σημαντικά κοινωνικά κριτήρια στις τοποθετήσεις στον νευραλγικό και ευθέως συνδεδεμένο με την απασχόλησή τους τομέα της εκπαίδευσης, από τη στιγμή που δεν επιτρέπει τη μετάθεση για δύο χρόνια από τον διορισμό ή την πρόσληψή τους (κατ' άρθρο 62 του

v.4589/2019), παρά μόνο την ενιαύσια απόσπασή τους (κατά τις εξαιρέσεις του άρθρου 42 v.4722/2020), και χωρίς, εντούτοις, τα έτη της απόσπασης να συνεκτιμώνται στην οφειλόμενη από την πλευρά τους διετή θητεία στον τόπο διορισμού τους, προκειμένου να θεμελιώσουν δικαίωμα μετάθεσης.

Η συγκεκριμένη ρύθμιση, κατά την εκτίμησή μας, οδηγεί στην παραδοξότητα να αναγνωρίζεται αφενός η αναπηρική οικογένεια ως κατηγορία χρήζουσα ειδικής προστασίας και διευκολύνσεων, για οικογενειακούς λόγους που συνεχονται με διευρυμένες ευθύνες φροντίδας τέκνου/ων, αφετέρου να ακυρώνεται ανατιολόγητα η ίδια η συλλογιστική που εξέθρεψε τη συγκεκριμένη προστασία, από τη στιγμή που οι απότοκες των σοβαρών αναπηριών ανάγκες, κατ' ουδένα τρόπο διαρκούν ή αμβλύνονται στον χρονικό ορίζοντα ενός έτους (με την επαναλαμβανόμενη απόδειξή τους, να παραπέμπει, δυστυχώς, και σε λογικές στις οποίες πρωτοστατεί η θεμελίωση της ευθύνης στα πρόσωπα της συγκεκριμένης κατηγορίας εκπαιδευτικών, αγγίζοντας τα όρια του εμπαιγμού τους, για αναπάντεχα και ανυπολόγιστα γεγονότα, επερχόμενα παρά τη βούλησή τους, των οποίων οι πηγές και τα αποτελέσματα δεν μπορούσαν να αποφευχθούν από την πλευρά τους).

Περαιτέρω, αδυνατεί να διασφαλίσει και την απουσία διακρίσεων μεταξύ κατηγορίας εκπαιδευτικών που φέρουν συγκρίσιμες ανάγκες και χαρακτηριστικά, αν αναλογιστεί κανείς ότι 2,5 και πλέον δεκαετίες πριν – βάσει του Π.Δ. 50/1996 – ο νομοθέτης είχε κατανοήσει τις ανάγκες των εκπαιδευτικών ειδικών κατηγοριών, μεταξύ των οποίων οι περιπτώσεις για τις οποίες γίνεται λόγος, και θεσμικά μεριμνήσει για την προστασία τους. Προστασία, η οποία, στον αντίποδα, για τους/τις νεοδιοριστούς/ες εκπαιδευτικούς περιστεύεται και πλήττεται κατά τρόπο άμεσο και σε χρόνο ενεστώτα.

Απευκταίο επακόλουθο των ανελαστικών αυτών περιορισμών, συνιστά, κατά κοινή ομολογία, είτε η περιστολή της δυνατότητας συμμετοχής τους στις προκηρύξεις που δημοσιεύονται, υπό το βάρος της ουσιαστικής άσκησης του απαιτητικού γονεϊκού τους ρόλου, είτε ο εξαναγκασμός τους σε απομάκρυνση από τον τόπο κατοικίας των ιδίων και των οικογενειών τους. Απομάκρυνση, που αδιαμφισβήτητα συνεπάγεται δυσμενείς επιπτώσεις ή/και παλινδρομήσεις στο επίπεδο της ψυχοσυναισθηματικής υγείας και των κοινωνικών δεξιοτήτων των ατόμων με νοητική αναπηρία, αυτισμό, σύνδρομο Down, εγκεφαλική παράλυση, βαριές και πολλαπλές αναπηρίες που έχουν στη φροντίδα τους, εξαιτίας της αιφνίδιας και για σημαντικό χρονικό διάστημα, αποκοπής της πρόσβασης των τέκνων τους από τις κάθε είδους, ζωτικής σημασίας, υπηρεσίες και δομές υποστήριξης για τις ιδιαίτερες και αυξημένες ανάγκες τους, απότοκες της αναπηρίας (εξειδικευμένα προγράμματα αποκατάστασης, διημέρευσης – ημερήσιας φροντίδας κ.τ.ό), και ανεξάρτητα από την ηλικία τους (φαινόμενο, που συχνά απαντάται σε απομακρυσμένες περιοχές, όπου απουσιάζουν οι σχετικές υποστηρικτικές δομές και υπηρεσίες).

Πέραν τούτων, οι οικογένειες που έχουν στους κόλπους τους μέλος με βαριά αναπηρία, διαμαρτύρονται και για την αποστέρηση της δυνατότητας ισότιμης, στη βάση κοινωνικών κριτηρίων, συμμετοχής στις προκηρύξεις για την κάλυψη των εκάστοτε λειτουργικών κενών στην εκπαίδευση από περιπτώσεις προσώπων που έχουν στη φροντίδα τους άτομα με βαριές αναπηρίες, υπό την ιδιότητά τους ως αδελφών ή/και ως δικαστικών συμπαραστατών (κατ' άρθρο 57 του v.4589/2019), πόσω δε μάλλον ακόμα και στις συνήθεις περιπτώσεις που οι συμπαραστατούμενοι/ες με αναπηρία, με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, αποδεδειγμένα συνοικούν και βαρύνουν τους/τις τελευταίους/ες είτε η προοπτική επίκειται / διαφαίνεται, για λόγους ευχερώς αντιληπτούς.

Χαρακτηριστικό είναι, μάλιστα, ότι οι ανωτέρω κατηγορίες προσώπων τείνουν να αντιμετωπίζονται μέσω εναλλαγής μιας 'επιλεκτικής ουδετερότητας' και μιας 'επιλεκτικής πρόνοιας – ευεργετικών προβλέψεων' στη νομοθεσία, από τη στιγμή που στον ευρύτερο δημόσιο τομέα παρέχεται η δυνατότητα και στα αδέλφια των ατόμων με αναπηρία, να συμμετέχουν μέσω ποσόστωσης στις προκηρύξεις του δημοσίου.

Λαμβάνοντας δε υπόψη ότι η έμμεση προστασία που κατοχυρώνεται για τα άτομα αυτά ως προς την απασχόληση σε άλλους τομείς, θεμελιώθηκε, προφανώς, στην αντιστάθμιση των δυσμενών επιδράσεων που ασκεί η ύπαρξη της αναπηρίας μέλους της οικογένειας στις ευκαιρίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας, η δυσμενέστερη μεταχείριση των υποψήφιων εκπαιδευτικών υπό την ιδιότητά τους ως αδελφών ή/και δικαστικών συμπαραστατών από το Υ.ΠΑΙ.Θ.Α., μπορεί να θεωρηθεί ότι εντάσσεται στο ευρύ πεδίο της ύλης της μεροληψίας.

Κύριε Υπουργέ και κυρία Υφυπουργέ,

Επειδή, αμφοτέρως οι ρυθμιστικές επιλογές που προεκτέθηκαν, φρονούμε ότι είναι ανακόλουθες της αναγκαίας στάθμισης του βέλτιστου συμφέροντος και προστασίας των παιδιών και ατόμων με βαριές αναπηρίες, και υπό την εξακολούθηση της συνδρομής τους παραγνωρίζουν, άνευ περίσκεψης και ουσιαστικού ενδιαφέροντος, υπαρκτές καταστάσεις, όπως οι διευρυμένες απαιτήσεις φροντίδας τέκνων με αναπηρία και οι ανάγκες διαχείρισης της οικογενειακής ζωής, με ό,τι το μέγεθος και ο επίπονος χαρακτήρας αυτών συνεπιφέρει για τους γονείς, κηδεμόνες – δικαστικούς συμπαραστάτες, αδέρφια τους,

Επειδή η αξίωση για την όσο δυνατόν εξαντλητική διαμόρφωση κανόνων στο καθεστώς πρόσβασης και απασχόλησης των γονέων, αδελφών, κηδεμόνων των ατόμων με αναπηρία, υπό το πρίσμα της φύσης και των ιδιαιτεροτήτων του εκάστοτε πεδίου, εν προκειμένω της εκπαίδευσης, δεν είναι επιτρεπτό να επισκιάζει το αποφασιστικό κριτήριο για τη θεώρηση των ανισοτήτων που επιδρούν στην πρόσβαση των συγκεκριμένων περιπτώσεων στην εργασία, ήτοι την αναπηρία και τις εξ αυτής εκπορευόμενες ανάγκες,

Επειδή, ενδεχόμενες, μικρής κλίμακας, περαιτέρω διακριτές παρεμβάσεις στην κατεύθυνση της ενδυνάμωσης του πλέγματος των νομοθετικών προβλέψεων που προστατεύουν την απασχόληση των γονέων, αδελφών, κηδεμόνων – δικαστικών συμπαραστατών ατόμων με βαριές και πολλαπλές αναπηρίες, δεν προκαλούν σημαντικά πρόσθετο διοικητικό βάρος, λόγω της χαμηλής στάθμης των περιπτώσεων αυτών επί του συνόλου του υπηρετούντος εκπαιδευτικού προσωπικού στην α'/βάθμια και β'/βάθμια εκπαίδευση,

Επειδή οι άκαμπτες θεσμοθετήσεις αναφορικά με τη σφαίρα της απασχόλησης των προσώπων που έχουν στη φροντίδα τους άτομα με βαριές και πολλαπλές αναπηρίες, και αντιπαλεύουν καθημερινά με καταστάσεις και μέριμνες απότοκες της αναπηρίας, συνιστούν για εκείνους/ες τη χαριστική βολή, απομακρύνοντας ασφαλώς και το κοινωνικό κράτος από την εκπλήρωση της αποστολής του,

Επειδή η υπομονή, η αντοχή και η ανοχή δεν είναι απεριόριστες και σε ό,τι αφορά τους/τις εκπαιδευτικούς γονείς, αδέρφια, δικαστικούς συμπαραστάτες - κηδεμόνες των ατόμων με βαριές και πολλαπλές αναπηρίες τείνουν να εξαντληθούν, επανερχόμαστε στα αιτήματα για:

- την άμεση παρέμβαση ή/και τη συνεργασία του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. με το Υπουργείο Εσωτερικών, στην κατεύθυνση της επεξεργασίας και εισαγωγής δυνατοτήτων, συμπληρώσεων ή/και τροποποιήσεων στο υφιστάμενο ρυθμιστικό πλαίσιο, που θα καθιστούν επιτρεπτή για το σύνολο των διορισθέντων/εισών εκπαιδευτικών που είναι γονείς, αδέρφια, κηδεμόνες – δικαστικοί συμπαραστάτες ατόμων με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, ανεξαρτήτως παθήσεως, τη δυνατότητα μετάθεσης και τοποθέτησης, άνευ υποχρέωσης υπηρετήσεως της οργανικής θέσης, στον τόπο κατοικίας ή προτίμησής τους (και κατ' εξαίρεση, για άτομα με νοητική αναπηρία ή αυτισμό να απαιτείται τουλάχιστον 50% ποσοστό αναπηρίας για την εφαρμογή της δυνατότητας)
- την άμεση επεξεργασία ρύθμισης για τη διεύρυνση της περιμέτρου του 'κοινωνικού κριτηρίου' από την πλευρά του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α., μέσω της συμπερίληψης των ιδιοτήτων των αδελφών ατόμων με βαριά αναπηρία και των δικαστικών συμπαραστατών τους, στη μοριοδότηση του άρθρου 57 του ν.4589/2019 που αφορά στο σύστημα διορισμού και προσλήψεων των εκπαιδευτικών στη χώρα.

Κύριε Υπουργέ και κυρία Υφυπουργέ,

Υπογραμμίζουμε πως οι αναφορές μας δεν συνιστούν προσπάθεια παρουσίασης μιας ανύπαρκτης κατάστασης ως πραγματικής μέσω της οποίας επιδιώκεται η πρόσβαση σε ευεργετικές διατάξεις και διευκολύνσεις, λόγω αναπηρίας, σε βάρος των δικαιωμάτων των υπόλοιπων εκπαιδευτικών, υφιστάμενων και υποψήφιων.

Συνιστούν όμως σε κάθε περίπτωση την σκληρή πραγματικότητα που μέρος των συναδέλφων μας, εκπαιδευτικοί γονείς, αδέρφια, κηδεμόνες ατόμων με βαριά αναπηρία βιώνουν, και τους/τις οποίους/ες οφείλει και το Υπουργείο Παιδείας να προστατεύει με επαρκή θετικά μέτρα και διακριτές παρεμβάσεις.

Επίκεντρό τους, δεν είναι άλλο από τα ίδια τα παιδιά και τα άτομα με βαριές αναπηρίες που έχουν στη φροντίδα τους, στα οποία δόθηκε μία ζωή για να ζήσουν και να ασκήσουν τα δικαιώματά τους και που την εμπιστεύονται σημαντικά, λόγω της αναπηρίας τους, και στους θεσμούς και στην πολιτεία για να τη ζήσουν με ασφάλεια και αξιοπρέπεια.

Ευελπιστούμε ότι η παρούσα ηγεσία του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. θα φανεί αντάξια αυτής της εμπιστοσύνης.

Με εκτίμηση,

Για την ΠΟΣΓΚΑμεΑ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΟΣΧΟΛΙΟΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ

Πίνακας αποδεκτών:

- Υπουργός Εσωτερικών, κα Ν.Κεραμέως
- Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών, κ.Θ.Λιβάνιος
- Πρόεδρος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ), κ. Ι.Βαρδακαστάνης
- Πρωτοβάθμια Σωματεία – μέλη της ΠΟΣΓΚΑμεΑ